TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Phiên tòa giả định" – Hình thức tuyên truyền trực quan, hiệu quả về chống khai thác IUU

12:09 25/08/2025

Ngày 25/8, tại xã Trần Đề, thành phố Cần Thơ, Bộ Tư lệnh (BTL) Vùng Cảnh sát biển 4 chủ trì, phối hợp với Báo Công lý - Cơ quan ngôn luận của Tòa án Nhân dân tối cao, Ban Tuyên giáo và Dân vận thành ủy Cần Thơ, Tòa án Quân sự Quân khu 9 tổ chức tuyên truyền pháp luật về chống khai thác hải sản bất hợp pháp, không khai báo và không theo quy định (IUU) bằng hình thức "Phiên tòa giả định".

Hội đồng xét xử "Phiên tòa giả định" được tổ chức tại xã Trần Đề

Dự buổi tuyên truyền có: Đại tá Nguyễn Thái Dương, Uỷ viên Ban Thường vụ Đảng ủy, Phó Chính ủy BTL Vùng Cảnh sát biển 4; Bà Hồ Thị Cẩm Đào, Phó Bí thư Thành ủy, Chủ tịch Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam TP Cần Thơ; Bà Tô Thị Lan Phương, Phó Tổng Biên tập Báo Công Lý và đại biểu lãnh đạo các sở, ban, ngành TP Cần Thơ, xã Trần Đề, đại diện các cơ quan, đơn vị thuộc BTL Vùng Cảnh sát biển 4 và đơn vị phối hợp.

Đây là phiên tòa giả định thứ ba được BTL Vùng cảnh sát biển 4 tổ chức, sau hai phiên tại cảng cá Tắc Cậu (xã Bình An, An Giang) và xã Gành Hào (Cà Mau). Qua mỗi buổi tuyên truyền, hiệu quả và sức lan tỏa ngày càng được khẳng định, thu hút đông đảo cán bộ, bà con ngư dân, chủ tàu, thuyền trưởng trên địa bàn tham gia.

Sát thực, sinh động, dễ tiếp thu

“Phiên tòa giả định” tại Trần Đề tái hiện vụ án thuyền trưởng cùng các thuyền viên tháo gỡ thiết bị giám sát hành trình, đưa tàu vượt ranh giới sang khai thác hải sản trái phép tại vùng biển nước ngoài. Tại đây, kiểm sát viên công bố cáo trạng, luật sư bào chữa cho thân chủ và các chủ thể liên quan tham gia tranh tụng tại tòa, hội đồng xét xử nghị án và tuyên án... Tất cả đều diễn ra chân thực, logic, tạo cho người xem cảm giác như một phiên xét xử thật. Qua đó đã tác động mạnh đến nhận thức, hành động của đối tượng được tuyên truyền; tạo sự lan tỏa, răn đe, phòng ngừa chung.

Nhiều ngư dân tham dự bày tỏ sự bất ngờ trước mức hình phạt nghiêm khắc dành cho các đối tượng đã thực hiện hành vi vi phạm pháp luật về IUU được cụ thể hóa trong “Phiên tòa giả định”: Tổng hình phạt từ 8 -10 năm tù cho tội “Tổ chức cho người khác xuất cảnh trái phép” và tội “Gây rối loạn hoạt động của phương tiện điện tử”. Ông Phạm Hữu Thiện, trú tại Ấp Cảng, xã Trần Đề - một chủ tàu cá - chia sẻ: “Chứng kiến phiên tòa giả định hôm nay, chúng tôi thấy thật thấm thía. Chỉ vì ham lợi trước mắt mà phải đi tù, để lại gánh nặng cho gia đình, vợ con. Đây là bài học rất đắt giá để chúng tôi luôn có ý thức tự giác chấp hành nghiêm pháp luật”.

Các bị cáo tại “phiên tòa giả định”

Liên tục đổi mới, lan tỏa rộng rãi

Các tình tiết tại “phiên tòa giả định” được đổi mới, có sự khác nhau giữa các địa điểm tổ chức, trong đó tập trung vào những hành vi vi phạm nghiêm trọng pháp luật về lĩnh vực thủy sản xảy ra nhiều trong thời gian qua trên địa bàn các tỉnh, thành phố thuộc phạm vi quản lý của BTL Vùng Cảnh sát biển 4.

Nếu tại hai địa điểm trước, đơn vị tập trung tuyên truyền về hành vi đưa tàu sang vùng biển nước ngoài khai thác thủy sản trái phép thì tại Trần Đề, hành vi tháo gỡ, gửi, lưu trữ thiết bị giám sát hành trình sang tàu cá khác, làm cho các cơ quan quản lý không giám sát được hoạt động thực tế của tàu cá trên biển được bổ sung và tái hiện rõ nét để người xem hình dung rõ hậu quả pháp lý khi vi phạm. Điều này cho thấy sự sáng tạo, đổi mới liên tục của BTL Vùng Cảnh sát biển 4 trong công tác tuyên truyền để ngư dân dễ hình dung các quy định của pháp luật, dễ rút kinh nghiệm cho bản thân.

Ngư dân Nguyễn Văn Bạch tại xã Trần Đề, TP. Cần Thơ sau khi được dự “phiên tòa giả định” xúc động chia sẻ: “Được thấy tận mắt bị cáo đứng trước vành móng ngựa, nghe tuyên án mấy năm tù, tôi mới thấy được hết cái giá phải trả cho việc vi phạm pháp luật khi đánh bắt thủy sản để rút kinh nghiệm cho bản thân khi đi biển”.

Hội đồng xét xử tại "Phiên tòa giả định" tuyên án

Quyết tâm góp phần gỡ "thẻ vàng" IUU

Sau ba phiên tòa, mô hình "phiên tòa giả định" đã thu hút hàng nghìn lượt ngư dân tham dự, để lại ấn tượng sâu sắc và tạo hiệu ứng xã hội tích cực. Cấp ủy, chính quyền các địa phương ven biển An Giang, Cà Mau, Cần Thơ đều đánh giá đây là hình thức tuyên truyền trực quan, dễ hiểu, phù hợp với bà con ngư dân - những người ít có điều kiện tiếp cận tài liệu pháp luật.

Ông Nguyễn Trọng Sơn, Bí thư Đảng ủy, Chủ tịch HĐND xã Trần Đề cho biết: "Phiên tòa giả định được BTL Vùng Cảnh sát biển 4 tổ chức tại địa phương là hết sức thiết thực. Đây là bài học sinh động, dễ nhớ, dễ hình dung và rất thấm thía, giúp ngư dân địa phương nâng cao nhận thức, chấp hành nghiêm quy định pháp luật khi ra khơi đánh bắt thủy sản, vừa phát triển kinh tế, vừa góp phần cùng cả nước sớm gỡ bỏ "Thẻ vàng" IUU, xây dựng nghề cá bền vững".

Với sự sáng tạo, trách nhiệm, tâm huyết và quyết tâm của mình trong công tác tuyên truyền cũng như nhiều giải pháp quyết liệt, đồng bộ khác trên thực địa, Bộ Tư lệnh Vùng Cảnh sát biển 4 đã và đang nỗ lực từng ngày, góp phần quan trọng cùng cả hệ thống chính trị gỡ "thẻ vàng" IUU, nâng cao ý thức chấp hành pháp luật cho ngư dân, xây dựng môi trường khai thác hải sản hợp pháp, bền vững, đồng thời tiếp tục khẳng định vai trò nòng cốt trong thực thi pháp luật, bảo vệ an ninh quốc gia, trật tự, an toàn trên vùng biển Tây Nam thiêng liêng Tổ quốc.

Thanh Nghị - Đức Thái